

Statusuppdatering i projekt Låsberget

Sedan samrådet i början av 2025 har arbetet fortgått med att sammanställa en samrådsredogörelse och miljökonsekvensbeskrivning. Syftet med dessa är att väga samman inkomna synpunkter, befintliga och nyfunna natur- och kulturvärden och balansera allt efter praxis, lagar och riktlinjer. I samband med detta har två verk närmast Sunnansjö strukits ur planerna och maximal omfattning utgörs nu av 12 vindkraftverk. Aktuell arbetslayout för verksplaceringar och vägar ser just nu ut enligt nedan:

Figur 1. Aktuell arbetslayout för verksplacering och vägar.

Utredning av elanslutning fortsätter tillsammans med VB Elnät och mer information om detta kommer att presenteras på hemsidan när det är klart, förhoppningsvis runt årsskiftet 2025/2026.

En ansökan för verksamheten är under utformning. I denna kommer det beskrivas vilka åtaganden vi som verksamhetsutövare kommer göra under byggnation, drift och avveckling för att verksamheten ska vara tillåtlig enligt gällande lagstiftning.

Uppdaterad samhällsnytta

Ett projekt i den här storleken medför även en hel del samhällsnytta under bygg-, drift- och avvecklingsfaserna. En realisering av Vindpark Låsberget med 12 vindkraftverk skulle:

- **Skapa jobb.** Baserat på beräkningar från Vindkraftcentrum kan Vindpark Låsberget skapa cirka 54 regionala årsarbeten under byggtiden och 4,5 lokala arbetstillfällen per år. Kommunal- och regionskatt från regional arbetskraft uppgår till totalt 17,9 miljoner kronor. Under byggnationen kommer Vindpark Låsberget att engagera en rad olika branscher och stärka det lokala näringslivet.
- **Innebära stöd till kommunen, bygden och närboende.** Regeringen har föreslagit att en summa motsvarande fastighetsskatten för vindkraft ska överföras till kommunerna där ny vindkraft byggs. För projekt Låsberget skulle detta innebära en total intäkt på 73 miljoner kronor till Ludvika kommun. Regeringen avser också att gå vidare med förslag från incitamentutredningens betänkande Värde av vinden avseende intäktsdelning med närboende och bygd samt rätt till inlösen.
- **Underlätta industrins klimatomställning.** Vindparken underlättar elektrifieringen av industrin och satsningar på bland annat vätgas i Dalarna. Kommuner och regioner med stor produktion av el till låg kostnad har goda möjligheter att attrahera nya etableringar av industri och elintensiva verksamheter.
- **Möta ökad elanvändning.** Enligt en rapport från Ellevio väntas elanvändningen i Dalarna öka med 10 TWh (174 procent) fram till 2045. Vindpark Låsberget kan producera 0,3 TWh (275 GWh), vilket motsvarar ett årligt elbehov hos ungefär 104 000 elbilar, eller användningen av hushållsel i 55 000 villor.
- **Pressa elpriset.** Den nya vindkraft som byggs i Sverige till 2025 kan minska elkostnaderna i Ludvika med 60 miljoner kronor om året. Svenskt Näringsliv anger att *"Mängden landbaserad vindkraft kommer att vara helt avgörande för elpriset"*. Vindpark Låsberget kan bidra till att fortsatt pressa elpriset
- **Minska klimatpåverkan.** Vindparken förväntas minska utsläppen av växthusgaser med cirka 165 000 ton om året. Det motsvarar mer än tre gånger Ludvikas utsläpp av växthusgaser 2023 (48 850 ton).

Har ni frågor eller funderingar är ni alltid välkomna att höra av er till oss!

Med vänliga hälsningar,

Galileo Empower

www.galileoempower.se/projekt/lasberget
lasberget@galileoempower.se

Samhällsbidrag

Galileo Empower vill vara en långsiktig och engagerad partner i det lokalsamhälle där vi verkar. Därför vill vi redan nu vara tydliga med hur vi planerar att bidra till området om vårt projekt realiseras.

Som ni kanske känner till pågår en nationell diskussion om regler för samhällsbidrag kopplade till vindkraft. Innan eventuella lagkrav träder i kraft vill vi tydliggöra vår avsikt:

För att skapa en tydlighet angående detta vill vi på Galileo Empower redan nu fastställa en modell för ett framtida samhällsbidrag ifall vårt projekt realiseras. Vi planerar att avsätta **totalt 2% av vindparkens årliga intäkter** till lokalsamhället, vilket motsvarar ungefär **2,000,000 kr i snitt per år**, fördelat enligt följande:

1. Närboendebidrag

Vi avsätter ca 1 % av vindparkens årliga intäkter till hushåll som bor inom 2 km från något av verken. Det innebär ett **årligt bidrag på 7 000 kr per hushåll**. Den totala summan som avsätts för detta motsvarar cirka 1 miljon kronor per år. Se karta i figur 2 nedan.

2. Bygdepeng

Ytterligare 1 % av intäkterna, motsvarande ca 1 miljon kronor per år, avsätts till en **lokal ekonomisk förening**. Föreningen ansvarar för att dela ut pengarna till lokala projekt, föreningar eller initiativ som stärker bygden.

Om det inte finns en sådan förening lokalt, finns möjlighet att samarbeta med ett professionellt företag, som till exempel **Garantia**, för att säkerställa att pengarna kommer lokalsamhället till nytta och med öronmärkt återinvestering i den direkta närbygden.

Bygdepengen är en frivillig ersättning från vindkraftsbolag till den lokala bygden där vindkraftverk byggs, exempelvis vindkraftpark Låsberget. Ersättningen uppgår till 1 % av bruttointäkten från elproduktionen och kan ge bygden omkring en miljon kronor årligen.

Pengarna tas emot och förvaltas av en lokal ekonomisk förening, som också ansvarar för att dela ut bidrag enligt fastställda regler. Syftet är att stödja projekt som bidrar till bygdens utveckling, till exempel bättre boendemiljö, nya arbetstillfällen eller ökad trygghet.

Bidrag kan sökas av juridiska personer, enskilda firmor och privatpersoner (för stipendier). Medlen får bara användas till specifika projekt med tydliga kostnadsunderlag, som är möjliga att följa upp. Stöd kan inte ges till politiska eller religiösa organisationer, eller till verksamheter som ingår i kommunens grunduppdrag.

Vindkraftens klimatnytta – så hjälper vinden oss att bromsa uppvärmningen

Klimatförändringarna är redan här

Det råder inte något tvivel. FN:s klimatpanel (IPCC) konstaterar att den globala uppvärmningen otvetydigt orsakas av mänskliga utsläpp. Sedan mitten av 1900-talet har jorden förändrats i snabb takt. Koldioxidhalten i atmosfären är nu högre än på minst två miljoner år, haven blir både varmare och surare och Arktis havsis har minskat med omkring 40 % sedan 1980-talet.

Över hela världen märks förändringarna:

- Havsnivån har stigit med ~20 cm sedan 1900, vilket ökar risken för översvämningar.
- Ekosystem pressas, arter tvingas flytta norrut eller till högre höjder.
- Extrema väderhändelser – som torka, skyfall och stormar – blir vanligare och allvarligare.

Men klimatförändringarna påverkar inte bara naturen – de påverkar oss alla.

"Vi påverkar klimatet – och klimatet påverkar allt."

Vad händer om vi inte bromsar?

Om världen misslyckas med att minska utsläppen kan vi snart passera 1,5 eller 2 graders uppvärmning:

Vid 1,5 °C uppvärmning

- 70–90% av världens korallrev dör ut
- Kortare vintrar, förändrade regnmönster
- Fler värmeböljor
- Risk för så kallade tipping points

Vid 2 °C uppvärmning

- Nästan alla tropiska korallrev kollapsar
- Havsnivån kan stiga upp till 93 cm till år 2100
- Allvarligare effekter på jordbruk och hälsa
- Tinande permafrost och ökad erosion

Sveriges klimat påverkas redan

I Sverige märks förändringarna tydligt:

- Högre medeltemperaturer och mer nederbörd, särskilt under höst och vinter.
- Kortare snösäsong i norr, ökad torkrisk i söder.
- Skogsbruket påverkas – snabbare tillväxt men också större risk för stormfällning och skadedjur.
- Nya grödor kan odlas, men vissa arter trängs undan av invasiva växter och djur.

Sverige har satt upp målet att minska växthusgasutsläppen med minst 63 % till 2030 jämfört med 1990.

Vindkraften – nyckeln till snabb och kostnadseffektiv utsläppsminskning

Enligt IPCC är det framför allt två energislag som kan minska utsläppen snabbt till låg kostnad: **vindkraft och solkraft**. Av dessa är vindkraften den kraftproduktion som kan byggas ut snabbast och billigast – särskilt på land.

- I Sverige sparar varje ny TWh vindkraft ca **600 000 ton växthusgaser**.
- Den hjälper till att elektrifiera transporter och industrin – och ersätter fossil el utomlands genom export.

Naturvårdsverket och Energimyndigheten vill därför att den landbaserade vindkraften byggs ut till **minst 80 TWh till 2040-talet** – dubbelt så mycket som idag. Det skulle ge en utsläppsminskning på **24 miljoner ton koldioxid**, vilket motsvarar 54 % av Sveriges utsläpp 2023.

Ett vindkraftverk gör stor skillnad

Ett genomsnittligt landbaserat vindkraftverk producerar omkring 21 GWh per år. Det innebär:

- 12 600 ton minskade utsläpp årligen.
- Vilket motsvarar:
 - Utsläppen från 8 200 personbilar.
 - El till 8 000 elbilar.
 - De konsumtionsbaserade utsläppen från 1 500 svenskar.
 - De territoriella utsläppen från 3 000 svenskar.

Sverige behöver mer el – snabbt

Alla prognoser pekar åt samma håll: **elbehovet i Sverige kommer att öka kraftigt de kommande 5–20 åren.**

- Industrins behov beräknas öka från 45 TWh (2024) till 99 TWh (2030).
- Regeringens mål: minst **300 TWh el år 2045** – mer än en fördubbling.

"Vi vill ha all fossilfri kraft vi kan få. Ju mer el desto bättre."

– Ulf Kristersson, statsminister

Men: vindkraften bromsas av politiken

I november 2024 stoppade regeringen samtliga 13 havsbaserade vindkraftsparker i Östersjön – med hänvisning till försvarsintressen. Svenska kraftnät slår fast att detta ökar behovet av **landbaserad** vindkraft ytterligare.

Energi- och näringsminister Ebba Busch:

"Vindkraften är den mest realistiska nya kraftkällan på 5–10 års sikt."

Slutsats: vinden är vår resurs i kampen mot klimatkrisen

Vindkraften spelar en avgörande roll i vår tids kanske viktigaste uppgift – att snabbt och kraftfullt minska utsläppen av växthusgaser. Klimatförändringarna är inte längre något som väntar i framtiden; de sker här och nu, både globalt och i Sverige. Samtidigt växer elbehovet snabbt – och behovet av ny, fossilfri elproduktion är akut.

Landbaserad vindkraft är i dag det kraftslag som går snabbast att bygga ut och som ger mest klimatnytta för pengarna. Varje nytt vindkraftverk bidrar inte bara till att minska utsläppen – det stärker också Sveriges möjlighet att ställa om industrin, elektrifiera transporterna och exportera grön el till andra länder. Det är en konkret lösning på en global kris.

Att investera i vindkraft är därför inte bara ett energibeslut – det är ett klimatbeslut.

Sammanfattningsvis:

- Ett enda vindkraftverk minskar utsläppen lika mycket som att ta bort 8 200 bilar från vägarna.
- Vindkraften är billig, snabb och avgörande för att möta Sveriges växande elbehov.
- För att vi ska kunna nå klimatmålen – i Sverige och globalt – behöver vinden få ta mer plats.